

Peščenjak je sedimentna kamnina, sestavljena iz drobnih zrn peska velikosti 0,1 mm do 2 mm, zlepljenih med seboj z vezivom iz raztopljenih mineralov, najpogosteje kremenice ali kalcijevega karbonata. Peščenjak nastane, ko se pesek nalaga v plasteh iz vode (npr. v rečnih okljukih) ali zraka (v puščavah) in strdi zaradi pritiska in zlepi z minerali, raztopljenimi v vodi, ki napolnjuje pore med zrci.

Meljevec je sedimentna kamnina, sestavljena iz glinenih mineralov, železovih oksidov, in zrnov melja.

Breča (iz italijanskega *breccia* – gramoz ali grušč) je grobozrnata sedimentna kamnina, nastala s sprijetjem iz robotih drobcev mineralov ali kamnin (grušč), večjih od 2 mm, zlepljenih z mineralnim cementom ali fino zrnato vezno kamnino, ki ima lahko enako ali drugačno sestavo kot drobcji. Vsebuje kalcit in kremen (silicijev oksid).

Konglomerat (izposojenka za sprimek oz. skupek) je sedimentna kamenina, ki nastane s sprijetjem proda. Sestavljajo jo zaobljeni kamenčki (prodniki), po čemer se loči od breče, ki jo sestavljajo oglati kamenčki. Zaobljeni delci, večji od 2 mm, so vgrajeni v bolj fino zrnato matriko iz peska ali mulja in cementirani najpogosteje s kalcijevim karbonatom, železovim oksidom, kremenom ali okamenelo glino.

Laporovec je vrsta sedimentne kamnine, sive do rumenkaste barve. Nastane s sprijetjem zrn glin in apnenca ali dolomita. Vsebuje tudi glinene minerale in kalcit.

Glinavec je sedimentna kamnina, ki je nastala s sprijetjem zrnice glin. Vsebuje glinene minerale.

Apnenec je najbolj razširjena sedimentna kamnina v naravi. Apnenec sestavlja mineral kalcit - CaCO_3 . skeleti organizmov so sestavni deli apnencev, saj so lahko apnenci sestavljeni v celoti iz nakopičenja skeletnih delov nevretenčarjev, zaradi tega apnenci praviloma vsebujejo fosile. Apnenci so po strukturi in barvi zelo raznoliki; barva je posledica primesi, struktura pa različnega načina nastanka. Barva je odvisna od vsebnosti organske snovi, količina pirita in stanja železa.

Dolomit je podobna kamnina kot apnenec. Bistveni mineral kamnine dolomit je mineral dolomit ($\text{MgCa}(\text{CO}_3)_2$). Dolomiti v naravi ne nastajajo primarno, ampak s prekristaljenjem kalcita v apnencu. Od apnenca dolomit najlažje ločimo s preizkusom z 10 % HCl:
 – če poteče reakcija, je kamnina apnenec
 – če reakcije ni, je kamnina dolomit.

Kreda je mehka drobnozranata bela do sivkasta porozna sedimentna kamnina morskega nastanka. Kreda skoraj v celoti sestavlja kalcit biogenega izvora.

Lehnjak je sedimentna kamnina, ki nastaja s kemičnim izločanjem iz nasičenih toplih raztopin ali z biološko kemičnim obarjanjem iz tekočih vod. Rastline, ki živijo v vodi (mahovi, lišaji...) za procese fotosinteze uporabijo v vodi raztopljen CO_2 ; posledica tega je, da v vodi topen bikarbonatni ion preide v karbonatnega, ki v vodi ni topen.
 • bistveni mineral = kalcit

Roženec je sedimentna kamnina. Za razliko od vseh do sedaj omenjenih sedimentnih kamnin je roženec sestavljen iz kremenice. Vsebuje tudi kalcit. Kremenica je drobnozranati, amorfni različek kremenca.

Siga je kemična usedlina, ki se izloči iz prenasočene vodne raztopine in je največkrat kalcitne sestave.